

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7C/117/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216203456
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2017:8216203456.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČ: 24 785 199, Česká republika, právne zastúpený JUDr. Jiřím Šmídom, usadeným euroadvokátom, ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, Ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava, IČO: 47 255 773 proti žalovanému P. I., nar. XX.XX.XXXX, Q. A. XXXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 4.616,23 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie sumy 1.098,88 Eur **z a s t a v u j e .**

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a .**

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 4.616,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.527,05 Eur od 04.10.2014 do zaplatenia, náhrady trov konania a náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaný uzatvorili 07.03.2011 zmluvu číslo XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa zaviazala poskytnúť žalovanému úver vo výške 3.560,- Eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach po dobu 112 mesiacov od 31.03.2011, prvá splátka v sume 39,83 Eur a každá ďalšia splátka v sume 64,64 Eur. Úrok bol dohodnutý vo výške 14,90 % ročne. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutý úver resp. jednotlivé povinné splátky úveru riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve žalovanému dňa 3.10.2010 úver zosplatnil. Žalovaný pôvodnému veriteľovi uhradil čiastku 910,55 Eur. Predmetná pohľadávka vrátane jej príslušenstva bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014. Istina činila 3.527,05 Eur a príslušenstvo (zmluvný úrok 995,53 Eur, zmluvný úrok z omeškania 75,71 Eur, zákonný úrok z omeškania odo dňa zosplatnenia do postúpenia 52,21 Eur a pôvodné poplatky 17,94 Eur) činilo 1.141,39 Eur. Žalovanému bola zmena veriteľa oznámená listom zo dňa 11.11.2014. V priebehu konania uvádzal, že došlo k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže žalovanému bola doručená výzva na zaplatenie omeškaných splátok z dlhu, v súvislosti s doručovaním výzvy poukazoval na všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovanému boli známe, ako aj na skutočnosť, že nedoručenie výzvy nebolo žalovaným namietané.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá sa považuje za doručení v zmysle § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku písomne nevyjadril.

4. Súd vykonal vo veci pojednávanie 18.12.2017, na ktorý bol predvolaný právny zástupca žalobcu aj žalovaný v lehote dlhšej ako 5 dní pred jeho konaním. Na pojednávanie sa dostavil iba poverený zamestnanec žalobcu, ktorý predložil poverenie na zastupovanie žalobcu. Súd preto rozhodol, že sú splnené podmienky pre pojednávanie. Na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov pripojených k žalobe: zmluva o splátkovom úvere zo 07.03.2011 na č.l. 4-6, všeobecné obchodné podmienky na č.l. 7-12, zostava prehľadu úveru na č.l. 13-14, výzva žalovanému z 08.09.2014 na č.l. 15, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo 06.10.2014 na č.l. 16 s kópiou doporučenej zásielky, zmluva o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 na č.l. 17-19, oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanému z 11.11.2014 na č.l. 21 s pripojenou predžalobnou výzvou žalobcu zo 17.05.2016 a pripojeným poštovým podacím hárkom o doručení tejto výzvy žalovanému, výpis z obchodného registra žalobcu, podanie právneho zástupcu žalobcu na č.l. 30, doplnenie žaloby z 18.10.2017 vrátane zostavy prehľadu úveru na č.l. 49-51, vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu na č.l. 64-66, pričom bol zistený nasledovný skutkový stav.

5. Slovenská sporiteľňa a.s. (ďalej aj „banka“) so žalovaným uzavrela 07.03.2011 zmluvu o splátkovom úvere, ktorého predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 3.560,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach po 64,64 Eur mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, počet splátok 111 od 20.04.2011, konečná splatnosť úveru: 20.06.2020.

6. Pôvodný veriteľ úverovej zmluvy bola banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 29.10.2014 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy. Oznámením zo dňa 11.11.2014 právny predchodca žalobcu, t.j. Slovenská sporiteľňa mala žalovanému oznámiť postúpenie pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka z úveru č. XXXXXXXXXX. Výzvou zo 17.05.2016 žalobca žiadal od žalovaného úhradu dlhu v sume 4.939,76 Eur. Doručovanie poslednej výzvy žalobca preukazoval kópiou podacieho hárku zo 17.05.2016.

7. Z oznámenia právneho predchodcu žalobcu zo 06.10.2014 vyplýva, že pohľadávka žalobcu z predmetného úveru bola vyhlásená k 03.10.2014 celá za splatnú v zmysle bodu 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok vydaných Slovenskou sporiteľňou, a.s., účinných od 01.08.2002. Toto oznámenie malo byť žalovanému doručované doporučenou zásielkou do vlastných rúk.

8. Výzvou z 08.09.2014 mal právny predchodca žalobcu oznámiť žalovanému omeškanie so splácaním jeho úveru k 07.09.2014 vo výške 1.439,04 Eur, pričom mal byť vyzvaný na uhradenie dlžnej sumy najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Doručovanie tejto výzvy žalobca v konaní nepreukazoval.

9. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“).

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa (č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z.) a o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z.).

12. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Žalobca nepopiera postavenie žalovaného v ich zmluvnom vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Nemôžu preto byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie celej zmluvy, včítane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý i prechodu práv a povinností zo zmluvného vzťahu z pôvodného veriteľa na žalobcu. Základným znakom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu u právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, t. j. neprijateľné podmienky.

17. Neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka vymedzené iba príkladom, čo znamená, že nejde o výpočet taxatívny a ako neprijateľnú podmienku možno vyhodnotiť aj iné zmluvné dojednania, pričom základným kritériom je vytvorenie nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

22. Zmluvný vzťah medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným má charakter spotrebiteľského úveru, poskytnutého bankou. Už citované ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce veriteľovi, ktorým v tomto prípade bola Slovenská sporiteľňa, a.s., umožňuje svoju pohľadávku postúpiť na iného aj bez súhlasu dlžníka, v tomto prípade žalovaného, ale za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka, teda nesmie odporovať dohode medzi stranami vzťahu ani zákonu.

23. Súd nezistil, že by postúpeniu pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. na žalobcu bránila dohoda, ktorá by bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným.

24. Úver žalovanému bol poskytnutý bankou, ktorá úvery poskytuje na základe bankovej licencie. Bolo preto povinnosťou súdu zisťovať, či obmedzenia pre postúpenie pohľadávky bankou na iný subjekt, navyše v tomto prípade na subjekt nebankový nepozná zákon o bankách (zákon číslo 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov). V tejto súvislosti súd uvádza, že vzhľadom na postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, bola daná povinnosť súdu vykonať ex offa súdnu kontrolu zmluvy o úvere, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to napriek nečinnosti žalovaného, lebo pri spotrebiteľských zmluvných vzťahoch má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán (porovnaj uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012). Rovnako tak bol súd povinný zisťovať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu, pričom v tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.01.2009 sp. zn. 1Cdo 76/2007.

25. Vo vzťahu k opakovane predkladanej argumentácii k tejto otázke súd uvádza, že súdna prax sa však už odklonila od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01, na ktoré rozhodnutie poukazoval žalobca, a podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008 ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo, a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodit', že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, a nemožno vyvodit' ani to, že dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky len vtedy, ak by postupca postúpenie pohľadávky dlžníkovi neoznámil, ale postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal; na takéto rozlišovanie v postavení dlžníka nemožno nájsť oporu v ustanovení § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

26. Podľa § 89 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku; týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchýliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20170201>>.

27. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka;

banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalovaný ako spotrebiteľ nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a predchodca žalobcu ako dodávateľ tak konal.

29. Žalobca sa v konaní od žalovaného domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimitáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, pretože v konaní žalobca síce predložil výzvu Slovenskej sporiteľne, a.s. z 08.09.2014 pre žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na omeškanie, avšak bez upozornenia na možnosť postúpenia pohľadávky a už vôbec nepreukázal jej odoslanie a reálne doručenie žalovanému. Tým sa nepreukázalo platné postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/722/2015 z 10.08.2016, ako aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/50/2017 zo 17.08.2017, sp. zn. 7Co/7/2017 z 24.08.2017, sp. zn. 2Co/220/2016 z 30.08.2017, či sp. zn. 20Co/124/2016 z 28.09.2017) a tým nebola dodržaná ani lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu, čím môže docieľiť nepostúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt. Pritom je irelevantné, ak neboli splnené uvedené podmienky, s akou sumou bol žalovaný v omeškaní, ak nebolo preukázané vyhotovenie ani doručenie výzvy a tiež zákonná lehota za účelom možnosti splnenia dlhu pred jeho postúpením. Neobstojí ani argumentácia žalobcu, že túto okolnosť žalovaný nenamietal, keďže v spotrebiteľských sporoch súd aj bez návrhov spotrebiteľa môže vykonať dôkazy na preukázanie relevantných skutočností. Pre splnenie podmienok postúpenia nepostačuje preukázanie doručovania oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo 06.10.2014, pretože toto oznámenie nebolo doručené žalovanému najmenej 90 dní pred postúpením pohľadávky. Zároveň súd poznamenáva, že k postúpeniu pohľadávky došlo v tom istom mesiaci, ako bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru.

30. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimitáciu.

31. Aktívnu vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietal (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

32. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanému na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve, ktorá by bola doručená nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.04.2016).

33. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebola totiž podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená

podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi (nepreukázalo sa totiž vôbec doručenie takejto výzvy, preto nemohla ani uplynúť), určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť zmluvou zo dňa 29.10.2014. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol.

34. Súd podporne poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 7Co/715/2015 z 24.02.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená a odoslaná písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt.

35. Súd sa nestotožňuje s názorom, že z nespĺnenia podmienok definovaných v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže vyvodzovať závery o platnosti, resp. neplatnosti posudzovaného postúpenia. Podľa názoru súdu ide totiž o špeciálnu normu upravujúcu postup pri postupovaní bankovej pohľadávky. Nemôžu byť pochybnosti v tom, že obmedzenia banky vyplývajúce z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách treba považovať za imanentnú súčasť ústavného práva či už fyzickej alebo právnickej osoby na ochranu pred neoprávneným zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov (čl. 19 ods. 3 Ústavy) v tomto prípade údajov o jeho majetkových pomeroch. Odovzdanie údajov o poskytnutom úvere a jeho podmienkach bankou tretej osobe bez splnenia podmienok § 92 ods. 8 zák. o bankách je tak treba považovať za neoprávnené zverejnenie údajov o osobe dlžníka včítane údajov o jeho majetkových pomeroch. Bez významu v tejto súvislosti nie je ani skutočnosť, že poskytovateľ úveru, v tomto prípade banka, je v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti spotrebiteľa o poskytnutie úveru, povinný zo zákona (§ 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z.) zisťovať schopnosti žiadateľa o úver, úver splácať a nesporne v rámci toho zisťovať aj jeho najmä rodinné a majetkové pomery, pričom tieto údaje tvoria obsah dokumentácie o záväzkovom vzťahu ktorú, ako to výslovne vyplýva z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, je banka povinná pri postúpení pohľadávky, odovzdať postupníkovi. Vzhľadom na uvedené tak nemôžu byť pochybnosti o tom, že podmienky postúpenia pohľadávky bankou tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. o bankách, treba považovať za zákonom stanovené podmienky, ktoré musia byť naplnené pre možnosť banky svoju pohľadávku z úveru postúpiť na inú osobu. Bez ich splnenia je postup banky v rozpore s týmto zákonným ustanovením, teda odporuje zákonu, v dôsledku čoho zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú by banka bez súhlasu dlžníka, napriek tomu s treťou osobou uzavrela, je podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 525 veta tretia Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Podporne súd opätovne poukazuje aj na závery Krajského súdu v Prešove vo veciach vedených pod sp. zn. 19Co/50/2017, sp. zn. 7Co/7/2017, sp. zn. 2Co/220/2016, či sp. zn. 20Co/124/2016.

36. Napokon súd nespochybňuje právo Slovenskej sporiteľne, a.s. ako poskytovateľa úveru zmluvne s žiadateľom o úver (dlžníkom) upraviť práva a povinnosti pri poskytovaní úveru odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Toto právo nakoniec vyplýva aj z už citovaného súdom ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o bankách. Pokiaľ však žalobca právo Slovenskej sporiteľne, a.s. ako postupcu na postúpenie pohľadávky voči žalovanému na neho zakladá na tomto zákonnom

ustanovení a čl. 19 bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., v ktorej nielen žalobca, ale aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.08.2016 č.k. 11Co 11/2015-177 vidia dohodu o možnosti Slovenskej sporiteľne, a.s. „kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akékoľvek požiadavky alebo nie voči klientovi na tretiu osobu alebo preniesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu“, v skutočnosti dohodou nie je. Článok 19 bod 19.16 totiž tvorí obsahovú súčasť Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., ktoré boli dopredu pripravené Slovenskou sporiteľňou, a.s. pre široký okruh jej klientov bez možnosti žalovaných akýmkoľvek spôsobom sa podieľať na ich tvorbe a ovplyvniť ich obsah. Všeobecné obchodné podmienky včítane textu čl. 19 bod 19.16 preto nie je možné považovať za individuálne dohodnuté. Už z tohto dôvodu tento text nemožno považovať za dohodu v zmysle ustanovenia § 89 ods. 1 zákona o bankách, oprávňujúcu Slovenskú sporiteľňu, a.s. postúpiť pohľadávku voči žalovaným na žalobcu.

37. Všeobecné obchodné podmienky tvoria obsahovú súčasť samotnej zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným dňa 07.03.2011, v dôsledku čoho text čl. 19 bod 19.16 je treba považovať za zmluvnú podmienku a to podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (už v predchádzajúcej časti dôvodov tohto rozsudku súd konštatoval, že vzťah založený zmluvou uzavretou Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanými je vzťahom spotrebiteľským, na posúdenie ktorého je treba použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka) neprijateľnou zmluvnou podmienkou už z dôvodu, že nejde o individuálne dohodnutú a ktorú žalovaný musel prijať, ak chcel vstúpiť do zmluvného vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s.

38. Zmluvná podmienka vyjadrená v čl. 19 bod 19.16 navyše vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, lebo jednak touto zmluvnou podmienkou banka zrejme obchádzala ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a tiež, žalovaný ako spotrebiteľ už vopred pri samotnom uzavretí zmluvného vzťahu s bankou dával súhlas s postúpením akýchkoľvek pohľadávok bankou voči nemu ako dlžníkovi na tretiu osobu (teda aj na zahraničný subjekt, voči ktorému domôcť sa práva zo strany spotrebiteľa by bolo značne sťažené), zatiaľ čo žalovaný takýto súhlas banky na postúpenie pohľadávky voči banke, resp. prevod záväzku voči banke na tretiu osobu nedostal a postúpiť svoju prípadnú pohľadávku voči banke bol oprávnený iba s predchádzajúcim písomným súhlasom banky (viď posledná veta čl. 19 bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok).

39. Nemôžu byť potom pochybnosti o tom, že táto zmluvná podmienka je nielen neprijateľná podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ale tiež absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Absolútne neplatná zmluvná podmienka nemôže zakladať akékoľvek právo alebo povinnosť, v dôsledku čoho Slovenskú sporiteľňu, a.s. čl. 19 bod 19.16 neoprávňoval postúpiť pohľadávku voči žalovanému žalobcovi, bez dohody so žalovaným. Nakoniec súd dodáva, že k rovnakým záverom došli aj Okresný súd Žilina vo svojom rozsudku zo dňa 01.03.2016 č.k. 6C 285/2013-172, ktorý rovnakú zmluvnú podmienku vo Všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s. určil pre jej neprijateľnosť podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktorý na odvolanie ako vecne správny potvrdil Krajský súd v Žiline svojim rozsudkom zo dňa 26.10.2016 č.k. 7Co 270/2016-210.

40. Nakoľko žalobca nepreukázal ani po tom, ako mu bola súdom poskytnutá lehota na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, pretože nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver bolo nepodstatné zaoberať sa ďalšími námietkami a argumentmi žalobcu, ktorými preukazoval oprávnenosť ním uplatneného nároku.

41. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP).

42. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 1, 2 CSP).

43. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalovaný bol síce v konaní plne úspešný, avšak mu žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.